

**ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ
ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ
БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ**

**ХАЛЫҚАРАЛЫҚ КӨЛІКТІК-
ГУМАНИТАРЛЫҚ
УНИВЕРСИТЕТІ**

**МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И
ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**МЕЖДУНАРОДНЫЙ
ТРАНСПОРТНО-
ГУМАНИТАРНЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ**

КАТАЛОГ ЭЛЕКТИВНЫХ ДИСЦИПЛИН

Образовательная программа: 6В03103 – «Психология»

Направление подготовки: 6В031 – Социальные науки

**Присуждаемая степень: бакалавр социальных знаний
по образовательной программе 6В03103 – «Психология»**

(прием 2023 года)

Алматы, 2023г.

МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
МЕЖДУНАРОДНЫЙ ТРАНСПОРТНО-ГУМАНИТАРНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

Утверждён
Решением Ученого Совета
Протокол №8 от «30» марта 2023г.

КАТАЛОГ ЭЛЕКТИВНЫХ ДИСЦИПЛИН

Образовательная программа: 6В03103 – «Психология»
Направление подготовки: 6В031 – Социальные науки
Присуждаемая степень: бакалавр социальных знаний
по образовательной программе 6В03103 – «Психология»
(прием 2023 года)

Содержания каталога элективных дисциплин

№	Цикл	Наименование дисциплины	Кредиты	Семестр
1	ООД	Основы права и антикоррупционной культуры	5	4
	ООД	Рухани Жангыру		
	ООД	Основы экономики и предпринимательства		
	ООД	Экология и безопасность жизнедеятельности		
	ООД	Основы научных исследований		
2	ПД/КВ	Основы психотерапии	6	7
	ПД/КВ	Основы арт-терапии		
3	БД/КВ	Психология рекламы	5	5
	БД/КВ	Психология публич- рилейшнз		
4	БД/КВ	Организационная психология	6	6
	БД/КВ	Социально- психологическ ие механизмы регуляции поведения в профессиональной деятельности		
5	ПД/КВ	Психология безопасности	5	5
	ПД/КВ	Психология экстремальных ситуаций		
6	ПД/КВ	Психология управления	6	7
	ПД/КВ	Диагностика и оценка персонала в организации		
7	БД/КВ	Психология девиантного поведения	6	6
	БД/КВ	Психология зависимости		
8	БД/КВ	Психология эмоциональны х и стрессовых зависимостей	5	7
	БД/КВ	Психология мышления		
9	БД/КВ	Клиническая психология	4	7
	БД/КВ	Патопсихология		

Основы права и антикоррупционной культуры – 5 кредитов

Пререквизиты: История Казахстана, Международное право

Постреквизиты: Трудовое право

Содержание: Дисциплина представляет собой междисциплинарную систему знаний, объединяющую основные отрасли права (конституционное, административное, гражданское, уголовное и т.д.), а также формирование системы знаний и гражданской позиции по противодействию коррупции как антисоциальному явлению, которая дает понятие о роли определенных правовых норм и рассматриваются конкретные юридические вопросы и проблемы.

Ожидаемые результаты:

Знать: Основы права, основные положения Конституции Республики Казахстан; основные положения действующего законодательства Казахстана; сущность коррупции и причины ее происхождения; меру морально-нравственной и правовой ответственности за коррупционные правонарушения; действующее законодательство, в том числе в области противодействия коррупции;

Уметь: Анализировать события и действия с точки зрения области правового регулирования и уметь обращаться к необходимым нормативным актам; ориентироваться в действующем законодательстве; используя закон, защищать свои права и интересы; работать над повышением уровня нравственной и правовой культуры; задействовать духовно-нравственные механизмы предотвращения коррупции.

Иметь навыки: Ведения дискуссий по правовым вопросам, по вопросам применения норм в современный период; правового анализа различных документов; умение анализировать ситуации конфликта интересов и морального выбора; совершенствования антикоррупционной культуры; действия в ситуации конфликта интересов;

Быть компетентным: В ведении дискуссии по правовым вопросам и применения правовых норм на практике; в вопросах причин возникновения и происхождения коррупции; в вопросах сущности и факторах коррупции, и ее различных проявлениях.

Рухани Жангыру – 5 кредитов

Пререквизиты: История Казахстана

Постреквизиты: Философия

Содержание: Дисциплина включает в себя проблемы национальной культуры, традиции и обычаев в общеисторическом контексте, раскрытие студентам историчности и содержания духовного мира казахского народа, закономерностей и тенденций в культурном развитии казахского народа, вызваны объективно назревшими потребностями совершенствования университетской системы преподавания истории в направлении междисциплинарной интеграции, гуманизации.

Ожидаемые результаты:

Знать: Специальный проект "Туған жер"; сакральную географию Казахстана; современную казахскую культуру; информацию о переводе ста ведущих учебников; сто новых имен Казахстана.

Уметь: Освоить информацию о переводе казахского алфавита на латиницу; готовить методические материалы.

Иметь навыки: Развития конкурентоспособности; прагматизма; сохранения национальной идентичности; популяризации культа знаний и открытости сознания граждан.

Быть компетентным:

Основы экономики и предпринимательства – 5 кредитов

Пререквизиты: Экономическая теория

Постреквизиты: Экономическая дипломатия, Сетевая дипломатия в современных условиях

Содержание: Дисциплина формирует у будущих специалистов знания по экономике и ведения предпринимательского дела в рыночных условиях. Предметом изучения дисциплины является применение методов предпринимательского дела, раскрытие тенденции развития и роли предпринимательства в современном мире, организационных и финансовых основ бизнеса, государственного регулирования предпринимательской деятельности, а также ознакомление с анализом рыночной конъюнктуры, механизмами функционирования рыночной экономики.

Ожидаемые результаты:

Знать: Основные ингредиенты, которые управляют успехом в предпринимательской деятельности; уникальный образ мышления, который часто сопровождает успешное предпринимательское начало.

Уметь: Демонстрировать знание и понимание концепций, навыков и терминологии, связанных с предпринимательской деятельностью; применять знания и критическое понимание в решении стандартных и нестандартных проблем в предпринимательской деятельности; оценивать, анализировать, объяснять и интерпретировать информацию, с тем чтобы делать правильные и необходимые суждения и выводы для решения проблем предпринимательской деятельности.

Иметь навыки: Понимания концепции и процесса предпринимательства; определения жизнеспособности или возможностей новых бизнес-концепций; исследования природы новых бизнес-концепций; создания бизнес-плана и развития в себе способностей критического анализа бизнес-плана.

Быть компетентным:

Экология и безопасность жизнедеятельности – 5 кредитов

Пререквизиты: Биология (школьная программа)

Постреквизиты: Национальная международная безопасность

Содержание: Дисциплина изучает основные подходы к решению экологических проблем, источники и виды загрязнения окружающей среды предприятиями транспорта, методы снижения вредного воздействия на окружающую среду. Чрезвычайные ситуации природного и техногенного характера, их причины способы профилактики и защиты. Проведение спасательных и других неотложных работ, правила поведения людей при чрезвычайных ситуациях.

Ожидаемые результаты:

Знать: Основные закономерности взаимодействия природы и общества; основные способы и методы защиты компонентов окружающей среды; основы законодательства в области охраны окружающей среды;

концепцию, стратегии, проблемы устойчивого развития и практические подходы к их решению на глобальном, региональном и локальном уровнях; основы законодательства по охране окружающей среды; принципы организации безопасных производственных процессов;

Уметь: Оценивать экологическое состояние природной среды; проводить оценку техногенного воздействия производства на окружающую среду;

Иметь навыки: Изучения компонентов экосистем и биосферы в целом; определения оптимальных условий устойчивого развития эколого-экономических систем; природоохранных задач;

владения стандартными методиками мониторинга окружающей среды; оценивать состояние окружающей природной среды и степень техногенного воздействия производства на ее компоненты и составляющие;

Быть компетентным: В вопросах экологии и устойчивого развития, и защиты окружающей среды; владеть базовыми научно-теоретическими знаниями и применять их для решения теоретических и практических задач.

Основы научных исследований – 5 кредитов

Пререквизиты: Практикум по общей психологии

Постреквизиты: Организация научно-психологического исследования

Содержание: Дисциплина формирует общие представления о теоретико-методологических основах научно-исследовательской деятельности, правилах выполнения научно-исследовательской деятельности, приобретение навыка владения методами оформления и порядком представления результатов различных исследовательских работ и использование этих навыков в написании курсовой работы и дипломного исследования, а также для будущей профессиональной деятельности.

Ожидаемые результаты:

Знать: историю, логику и методологию науки; современные подходы к организации исследовательской работы в изучаемой области; структуру научной деятельности: вопросы тактики и стратегии; правила и стандарты оформления научно-исследовательских работ в изучаемой области; основные методы исследований; закономерности организации исследовательской деятельности на различных этапах.

Уметь: планировать свою индивидуальную научно-исследовательскую деятельность; формулировать цель и задачи, объект и предмет, гипотезу исследования; выбирать необходимые методы исследования, модифицировать существующие исходя из задач конкретного исследования; обрабатывать полученные результаты, анализировать и осмысливать их с учетом имеющихся данных; составлять план-проспект письменной научной работы.

Иметь навыки: использования методов изучаемой области, инновационной и научно-исследовательской деятельности.

Быть компетентным: в организации, проведении и оформлении результатов научных исследований по проблемам изучаемой области, а также решать задачи своей профессиональной специализации

Основы психотерапии – 6 кредитов

Пререквизиты: Основы психологического консультирования, Медицинская психология

Постреквизиты: Преддипломная практика

Содержание: Дисциплина направлена на изучение основ психотерапии, как специфичной формы профессиональной деятельности психолога-психотерапевта, принципов и закономерностей психотерапии, ее отношений и взаимосвязей, различий с обучением, воспитанием, с консультированием, тренинговой и другими формами работы в помогающих профессиях, направленных на личностный рост, развитие, коррекцию и изменение личности и жизненной ситуации человека.

Ожидаемые результаты:

Знать: психодиагностические методики исследования личности и групп людей, рассмотренные на занятиях; их возможности и ограничения; процедуры получения и описания эмпирических данных; стандартные способы представления, обработки и анализа результатов; профессионально-этические нормы в психодиагностике.

Уметь: оценить психометрический статус психодиагностической методики; работать с психодиагностическими методиками исследования личности и групп людей, подобными рассмотренным на занятиях.

Иметь навыки: собирать и анализировать информацию в данной области при выступлениях с докладами.

Быть компетентным: сообщать информацию по изученным дисциплинам на практических занятиях, участвовать в научных и научно-практических конференциях, семинарах по тематике дисциплины; ведения протоколов обследования.

Основы арт-терапии – 6 кредитов

Пререквизиты: Основы психологического консультирования, Медицинская психология

Постреквизиты: Преддипломная практика

Содержание: Дисциплина знакомит студентов с классическими и современными арт-техниками, используемыми в различных направлениях и видах деятельности психолога, с психодиагностическими и психотерапевтическими возможностями творчества

Ожидаемые результаты:

Знать: теоретико-методологические особенности применения арт-терапии в практической деятельности; специфику постановки прикладных задач в сфере арт-терапии; направления практической арт-терапевтической работы; диагностические возможности арт-терапии.

Уметь: выявлять особенности применения арт-терапии с разными возрастными-профессиональными группами; использовать техники арт-терапии в практической деятельности

Иметь навыки: владеть различными техниками направлений арт-терапии.

Быть компетентным: в ведении групповой и индивидуальной арт-терапевтической работы с субъектами и образовательного процесса.

Психология рекламы – 5 кредитов

Пререквизиты: Социальная психология

Постреквизиты: Организационная психология, Социально-психологические механизмы регуляции поведения в профессиональной деятельности

Содержание: Дисциплина отражает систему социально-психологического воздействия рекламы на потребителей и психологические механизмы такого воздействия

Ожидаемые результаты:

Знать: знать особенности функционирования таких психологических механизмов как мышление, внимание, память и убеждаемость участвующих в процедуре взаимодействия в системе "реклама–потребитель», форму и методы психологического воздействия на сознание потребителя, используемые в рекламной деятельности.

Уметь: объяснить психологический феномен рекламы и ее роль в жизни современного общества, осмысливать и обосновывать свою личную позицию по вопросам, касающимся психологического подхода к пониманию рекламы.

Иметь навыки: моделировать рекламные приемы на основе приобретенных психологических знаний.

Быть компетентным: в применении психологических знаний для реализации рекламы.

Психология публичных отношений – 5 кредитов

Пререквизиты: Социальная психология

Постреквизиты: Организационная психология, Социально-психологические механизмы регуляции поведения в профессиональной деятельности

Содержание: Дисциплина предоставляет знания студентам о теоретических аспектах и организационно-методических основах формирования связей с общественностью в системе управления рыночной деятельностью организации. Задачи дисциплины «Психология публичных отношений» – формировать у студентов стойкие системные знания о теоретических основах связей с общественностью, основных принципах, механизмах планирования, организации и проведения PR-кампаний; научить студентов применять современные коммуникативные и информационные технологии для практического использования связей с общественностью и обоснования их развития в деятельности организаций, а также проводить анализ и оценку эффективности PR-кампаний и использовать полученные результаты в системе управления рыночной деятельностью организации

Ожидаемые результаты:

Знать: сущность публичных отношений и других видов коммуникативной деятельности, их сходство и различие, классификацию групп общественности и закономерности их функционирования, алгоритм работы с ними специалиста по СО.

Уметь: организовывать работу PR – подразделений в коммерческом секторе, государственных структурах.

Иметь навыки: работать со специалистами в различных сферах.

Быть компетентным: в применении психологических знаний для реализации PR деятельности.

Организационная психология – 6 кредитов

Пререквизиты: Социальная психология

Постреквизиты: Психологическая служба в организациях

Содержание: Дисциплина ориентирована на формирование профессиональных компетенций бакалавров, необходимых для осуществления деятельности психолога в организации. Организационная психология относится к современной области человекознания и в настоящее время занимает особое место в подготовке специалистов-психологов. Это определяется тем, что в современных условиях психологическое сопровождение системы управления человеческими ресурсами становится важным инструментом обеспечения успешной деятельности организаций. Организационная психология тесно связана с социальной психологией, политической психологией, психологией труда, психологией управления, акмеологией

Ожидаемые результаты:

Знать: содержание психологических теорий и исследовательских методик к проблемам организации.

Уметь: осуществлять подготовку общей схемы проведения диагностико-оптимизационной работы с персоналом организаций и выбирать конкретные методические процедуры ее реализации, соответствующие специфике организационных проблем с учетом профессиональных компетенций и этических норм работы психолога в прикладных условиях.

Иметь навыки: использовать средства психологического анализа различных форм организационных взаимодействий с выходом на определение специфики проблем, характерных для сотрудников конкретных организаций, и конкретными методами и формами проведения организационно-психологических исследований диагностикой и оптимизационной направленности

Быть компетентным: в применении психологических знаний для реализации организационной и управленческой деятельности.

Социально- психологические механизмы регуляции поведения в профессиональной деятельности – 6 кредитов

Пререквизиты: Социальная психология

Постреквизиты: Психологическая служба в организациях

Содержание: Дисциплина включает все средства воздействия - внушение, подражание, подкрепление, пример, заражение; технологии рекламы и пропаганды; методы и средства социальной технологии и социальной инженерии; социальное планирование и социальное прогнозирование; механизмы психологии управления. К понятию психической саморегуляции личности в социальном поведении, интегрирующий современные знания о месте саморегуляции в общей системе психического функционирования, структурных особенностях и механизмах психической саморегуляции, а также возможностях современной практической психологии в психологическом сопровождении лиц с проблемами психической саморегуляции социального поведения

Ожидаемые результаты:

Знать: процессы эмоционально-волевой регуляции человека, функциональное описание средств воздействия на поведение человека.

Уметь: осуществлять планирование, прогнозирование и управление социальными аспектами поведения человека, групп и обществ.

Иметь навыки: использовать знаний и умения в практической деятельности психолога.

Быть компетентным: в применении психологических знаний для реализации социальной управленческой деятельности.

Психология безопасности– 5 кредитов

Пререквизиты: Экология и безопасность жизнедеятельности

Постреквизиты: Основы конфликтологии

Содержание: Дисциплина знакомит студентов с основами психологической безопасности, представлениями об источниках психологических угроз, способах противодействия психологическим влияниям и развития психологической устойчивости в различных критических обстоятельствах.

Ожидаемые результаты:

Знать: основные положения современных психологических подходов, определяющих специфику понятия психологическая безопасность личности.

Уметь: применять психологические методы профилактики и коррекции поведенческих стратегий, препятствующих достижению личностью оптимальной адаптации в социуме, в ходе осуществления индивидуального или группового психологического консультирования; использовать адекватные психологической задаче приемы и техники психологического воздействия, способствующие развитию личности субъекта профессионального общения; осуществлять социально-психологическое влияние на

личность или группу с целью активизации созидательной активности и личностной эффективности с применением психокоррекционных методов воздействия.

Иметь навыки: индивидуального и группового консультирования, с целью развития способности личности к сохранению психологического здоровья.

Быть компетентным: в применении психологических знаний для реализации практической психологической деятельности.

Психология экстремальных ситуаций – 5 кредитов

Пререквизиты: Экология и безопасность жизнедеятельности

Постреквизиты: Основы конфликтологии

Содержание: Дисциплина связана с изучением особенностей психического функционирования в кризисе, диагностикой психических состояний человека, переживающего или пережившего чрезвычайные обстоятельства.

Ожидаемые результаты:

Знать: основные теоретико-методологические проблемы психологии экстремальных ситуаций и состояний; психологические механизмы адаптации человека, факторы психологической устойчивости; методологические принципы диагностики посттравматические стрессовые нарушения; основные принципы психологических вмешательств в экстремальных ситуациях и иметь представления об оказании психологической помощи людям с расстройствами, связанными со стрессом.

Уметь: адекватно оперировать специальными терминами из области психологии экстремальных ситуаций и состояний, ориентироваться в различных типах экстремальных ситуаций, формах поведения людей в этих ситуациях и возможных последствий воздействия определенных экстремальных факторов на человека.

Иметь навыки: составлять программы диагностического обследования и психокоррекционной (психотерапевтической) работы с последствиями экстремальных ситуаций.

Быть компетентным: в применении психологических знаний для реализации практической психологической деятельности.

Психология управления – 6 кредитов

Пререквизиты: Социальная психология, Современные теории личности, Основы конфликтологии

Постреквизиты: Психологическая служба в организациях

Содержание: Дисциплина позволяет углубить и расширить ранее полученные психологические знания и представления о психологических особенностях поведения человека в организации, о закономерностях функционирования управленческих систем.

Ожидаемые результаты:

Знать: как провести экспертизу образовательной среды учреждения и определить административные ресурсы развития учреждения, знать содержание современных тенденций психологии управления в определении особенностей субъектов управления инновационными процессами в образовании и структуры инновационной диспозиции руководителя.

Уметь: провести экспертизу образовательной среды учреждения и определить административные ресурсы развития учреждения, применять на практике знание особенностей субъектов управления инновационными процессами в образовании и структуры инновационной диспозиции руководителя для разработки рекомендаций всем субъектам образовательного процесса по улучшению стиля межпрофессионального взаимодействия.

Иметь навыки: проведения экспертизы образовательной среды учреждения и определения административных ресурсов развития учреждения, разработки рекомендаций для всех субъектов образовательного процесса по улучшению стиля межпрофессионального взаимодействия.

Быть компетентным: в применении психологических знаний для реализации управленческой деятельности.

Диагностика и оценка персонала в организации – 6 кредитов

Пререквизиты: Социальная психология, Современные теории личности, Основы конфликтологии

Постреквизиты: Психологическая служба в организациях

Содержание: Дисциплина представляет собой курс, направленный на формирование у студентов понимания системы норм деятельности организационного психолога (ее целей, средств, результатов и типичных ошибок), логики ее планирования, факторов, влияющих на реализацию этой деятельности, критериев оценки, возможности развития.

Ожидаемые результаты:

Знать: понятийный аппарат исследователя; понятие системы, основные принципы системного подхода; основы планирования и организации процесса исследования систем управления; расчеты эффективности системы управления.

Уметь: применять методы исследования систем управления; формировать и (или) формулировать цели систем и определять пути их совершенствования; анализировать возможности и пути достижения исследовательских целей; производить расчёты экономической эффективности систем управления; производить научно-обоснованный выбор систем управления.

Иметь навыки: аналитической деятельности; культурой мышления, способностью к критическому восприятию информации; приобрести практические навыки: самостоятельной работы с психологической литературой

Быть компетентным: в применении психологических знаний для реализации HR деятельности.

Психология девиантного поведения – 6 кредитов

Пререквизиты: Медицинская психология

Постреквизиты: Клиническая психология, Патопсихология

Содержание: Дисциплина призвана сформировать у студентов научно обоснованные, целостные представления о современном состоянии проблемы девиантного поведения личности, осветить причины и истоки девиантного поведения детей и подростков, подготовить студентов к решению практических проблем, возникающих в современных условиях при работе с трудными детьми и подростками. Психология девиантного поведения - научная дисциплина, предметом исследования которой является психология лиц с отклоняющимся поведением, т.е. людей, психические процессы которых характеризуются нехваткой психологических ресурсов для преодоления возникающих трудностей и решения жизненных проблем

Ожидаемые результаты:

Знать: основные понятия девиантологии: девиантное, делинквентное, саморазрушающееся поведение, аномальное развитие личности и др.; антропологические, психологические, социологические теории девиантного поведения; сущность, содержание и структуру превентивной педагогики; принципы, основные категории, механизмы нарушений, особенности психических процессов, специфику воспитания и обучения детей с отклонениями в поведении; основные принципы и подходы к коррекции и профилактике девиантного поведения. особенности индивидуального подхода к детям с отклонениями в поведении в условиях современного обучения

Уметь: характеризовать различные виды и формы девиаций; выделять социальные и социально-психологические причины, факторы и механизмы девиаций; - проектировать и организовывать свою учебную деятельность, определять траекторию освоения программы исходя из предъявляемых требований и собственных образовательных потребностей превентивной педагогики; применять навыки комплексного поиска, анализа и систематизации информации по проблемам предотвращения девиантного поведения, использовать для получения информации учебную, научную психолого-педагогическую и справочную литературу, материалы периодической печати и глобальной сети Интернет; аргументировано, логические верно и ясно выражать свою позицию (проявлять знания) по вопросам превенции девиаций в устной и письменной формах, в том числе в ходе дискуссий, дебатов, ролевой и деловой игр, презентации, при подготовке эссе, аннотации, выполнении иных проблемных и творческих заданий.

Иметь навыки: в области распознавания нарушений в поведении детей; вопросах организации психолого-педагогической помощи таким детям; совокупностью данных о лучшем опыте воспитания и обучения детей с нарушениями в поведении.

Быть компетентным: в применении психологических знаний для реализации практической психологической деятельности.

Психология зависимости – 6 кредитов

Пререквизиты: Медицинская психология

Постреквизиты: Клиническая психология, Патопсихология

Содержание: Дисциплина «Психология зависимости» — это наука о химических и нехимических зависимостях, изучающая механизмы их формирования, развития, диагностики, профилактики, лечения и реабилитации. В настоящее время значительно увеличивается число пациентов с аддиктивным (зависимым) поведением, требующим расширения границ наркологии за счет привлечения новых знаний в смежных дисциплинах (психологии, психотерапии, биомедицинской этике и др.).

Ожидаемые результаты:

Знать: психологические и клинические технологии, позволяющие решать диагностические задачи в работе с пациентами с зависимым поведением.

Уметь: выявлять и прогнозировать изменения и динамику уровня развития и функционирования различных составляющих психики при аддиктивных нарушениях, проводить клиническое диагностическое интервью, выявлять психодинамику аддикции, обосновывать дифференциальный клинико-психологический диагноз и план терапии.

Иметь навыки: диагностики, профилактики, экспертизы, коррекции аддиктивных нарушений, характеристик психических процессов, различных видов деятельности индивидов и групп.

Быть компетентным: в применении психологических знаний для реализации практической психологической деятельности.

Психология эмоциональных и стрессовых зависимостей – 5 кредитов

Пререквизиты: Основы конфликтологии

Постреквизиты: Технологии социально- психологического тренинга

Содержание: Дисциплина формирует основные понятия, на которых основана наука о стрессе, изучает разнообразные формы проявления стресса, современные методы оценки уровня стресса и способствует формированию навыков саморегуляции

Ожидаемые результаты:

Знать: теоретические психологические и психофизиологические концепции эмоции и стрессов. виды стресса и эмоции, этапы развития стрессовой реакции, технологию стратегий совладающего поведения.

Уметь: выявлять и описывать изменения и психических процессов, психологических состояний, эмоционально-личностной сфера при стрессе; в процессе реальной работы на базе клиник, медицинских центров, применять комплекс практических и диагностических навыков.

Иметь навыки: проведения психодиагностической беседы с клиентом, находящимся в состоянии стрессовой (эмоциональной), составления рекомендаций по коррекции реакций на стресс и последствий неадаптивнопереживания на стресс.

Быть компетентным: в применении психологических знаний для реализации практической психологической деятельности.

Психология мышления – 5 кредитов

Пререквизиты: Основы конфликтологии

Постреквизиты: Технологии социально- психологического тренинга

Содержание: Дисциплина рассматривает функции и специфические особенности мышления по сравнению с другими познавательными процессами, основные подходы к изучению мышления, методология и методы, используемые в исследованиях психологии мышления, основные результаты и выводы, полученные в этих исследованиях

Ожидаемые результаты:

Знать: определение мышления и специфику мышления как познавательного процесса, теории мышления, основные подходы к сопоставлению и анализу исследовательского поведения, интеллекта, креативности.

Уметь: различать исследования, сделанные в рамках той или иной теории мышления, анализировать комплексные проблемы по выделенным критериям.

Иметь навыки: различать виды, операции и процессы мышления, функций и видов речи.

Быть компетентным: в применении психологических знаний для реализации практической психологической деятельности.

Клиническая психология – 4 кредита

Пререквизиты: Медицинская психология, Психология девиантного поведения

Постреквизиты: Психологическая служба в организациях

Содержание: Дисциплина способствует овладению знаниями по теории, методологии и практике клинической психологии, изучает возможности клинической психологии в повышении адаптивных ресурсов человека, охране здоровья, преодолении недугов, диагностике, коррекции и реабилитации

Ожидаемые результаты:

Знать: предмет, задачи и междисциплинарные связи клинической (медицинской) психологии, историю становления клинической (медицинской) психологии как области психологической науки, медицинскую психологию как профессию, основные разделы клинической (медицинской) психологии.

Уметь: ориентироваться в основных (фундаментальных) медицинских понятиях: этиология, патогенез и саногенез, симптом, синдром, клинический диагноз, функциональный (многомерный или многоосевой) диагноз.

Иметь навыки: позволяющие проводить психологическое обследование, интервьюирование с учетом нозологической и возрастной специфики, а также в связи с задачами медико-психологической экспертизы; проводить экспериментально-психологическое исследование психических функций, процессов и состояний: восприятия, внимания, памяти, мышления, интеллекта, эмоционально-волевой сферы, темперамента, характера, личности, мотивационных характеристик и потребностей, самосознания и межличностных отношений.

Быть компетентным: в применении психологических знаний для реализации практической психологической деятельности.

Патопсихология – 4 кредита

Пререквизиты: Медицинская психология, Психология девиантного поведения

Постреквизиты: Психологическая служба в организациях

Содержание: Дисциплина формирует у студентов представления о патопсихологических синдромах, психологических механизмах психических расстройств и возможностях коррекции и реабилитации психических нарушений

Ожидаемые результаты:

Знать: о понятиях патопсихологии, ее предмете, задачах, фундаментальном и прикладном значении для психологии, психиатрии и других смежных областей знаний; о направлениях практической и научно-исследовательской деятельности патопсихолога; психопатологических и патопсихологических синдромах.

Уметь: выявлять и описывать изменения и нарушения психических процессов, психологических состояний, эмоционально-личностной сферы при пограничных нервно-психических, личностных расстройствах, психических заболеваниях и нарушениях поведения; в процессе реальной работы на базе клиник, медицинских центров, применять комплекс практических диагностических навыков.

Иметь навыки: проведения патопсихологического исследования познавательной сферы и личности с использованием профессиональных методик; анализа и описания полученных результатов в соответствии с поставленной задачей; составления заключений на основании протоколов исследования, беседы с пациентом, выписки из истории болезни и других документов.

Быть компетентным: в применении психологических знаний для реализации практической психологической деятельности.

<p style="text-align: center;">ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ</p> <p style="text-align: center;">ХАЛЫҚАРАЛЫҚ КӨЛІКТІК- ГУМАНИТАРЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ</p>		<p style="text-align: center;">МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН</p> <p style="text-align: center;">МЕЖДУНАРОДНЫЙ ТРАНСПОРТНО- ГУМАНИТАРНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ</p>
--	---	---

ЭЛЕКТИВТІ ПӘНДЕР КАТАЛОГЫ
6В03103 білім беру бағдарламасы – Психология
Дайындық бағыты: 6В031- Әлеуметтік ғылымдар
Берілетін дәреже: әлеуметтік білім бакалавры
6В03103 - "Психология" білім беру бағдарламасы бойынша пайдалану білім беру бағдарламасы
бойынша қызмет көрсету бакалавры
(2023 жылығы қабылдау)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ КӨЛІКТІК-ГУМАНИТАРЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Бекітілді
Ғылыми Кеңес Шешімімен
2023 жылғы «30» «наурыз» №8 хаттама

6B03103 білім беру бағдарламасы – Психология
Дайындық бағыты: 6B031- Әлеуметтік ғылымдар
Берілетін дәреже: әлеуметтік білім бакалавры
6B03103 - "Психология" білім беру бағдарламасы бойынша пайдалану білім беру бағдарламасы
бойынша қызмет көрсету бакалавры
(2023 жылығы қабылдау)

Элективті пәндер каталогының мазмұны

№	Цикл	Пәннің атауы	Кредит	Семестр
1	ЖБП/ТК	Құқық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері	5	4
	ЖБП/ТК	Рухани Жаңғыру		
	ЖБП/ТК	Экономика және кәсіпкерлік негіздері		
	ЖБП/ТК	Экология және тіршілік қауіпсіздігі		
	ЖБП/ТК	Ғылыми зерттеулердің негіздері		
2	БеП/ ТК	Психотерапия негіздері	6	7
	БеП/ ТК	Арт-терапия негіздері		
3	БП/ТК	Жарнама психологиясы	5	5
	БП/ТК	Қоғамдық қатынастар психологиясы		
4	БП/ТК	Ұйымдастыру психология	6	6
	БП/ТК	Кәсіби іс-әрекеттегі мінез-құлықты реттеудің әлеуметтік-психологиялық механизмі		
5	БеП/ ТК	Қауіпсіздік психологиясы	5	5
	БеП/ ТК	Төтенше жағдайлар психологиясы		
6	БеП/ ТК	Басқару психологиясы	6	7
	БеП/ ТК	Ұйымдағы персоналды диагностикалау және бағалау		
7	БП/ТК	Девиантты мінез-құлық психологиясы	6	6
	БП/ТК	Тәуелділік психологиясы		
8	БП/ТК	Эмоционалды және стресстік тәуелділік психологиясы	5	7
	БП/ТК	Ойлау психологиясы		
9	БП/ТК	Клиникалық психология	4	7
	БП/ТК	Патопсихология		

Құқық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері-5 кредит

Пререквизиттер: Қазақстан тарихы мектеп бағдарламасы

Постреквизиттер: Көлік құқығы

Мазмұны: Пән білім алушылардың қоғамдық және жеке құқықтық санасы мен құқықтық мәдениетін арттыруды, білім жүйесін және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша қоғамға қарсы құбылыс ретінде азаматтық ұстанымды қалыптастыруды қалыптастырады. Қалыптастыру білім алушылар сыбайлас жемқорлық көріністерінің заңдылықтары, сыбайлас жемқорлық қылмыстар түрлері туралы идеялар және олардың қазіргі жағдайдағы дұрыс және негізделген біліктілігі туралы.

Күтілетін нәтижелері:

Білу керек: Құқық негіздері, Қазақстан Республикасы Конституциясының негізгі ережелері; Қазақстанның қолданыстағы заңнамасының негізгі ережелері; сыбайлас жемқорлықтың мәні және оның пайда болу себептері; сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар үшін моральдық-адамгершілік және құқықтық жауапкершілік шаралары; қолданыстағы, оның ішінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы заңнама;

Менгеру керек: Оқиғалар мен әрекеттерді құқықтық реттеу саласы тұрғысынан талдау және қажетті нормативтік актілерге жүгіне білу; қолданыстағы заңнамаға бағдарлану; заңды пайдалана отырып, өз құқықтары мен мүдделерін қорғау; адамгершілік және құқықтық мәдениет деңгейін арттыру бойынша жұмыс істеу; сыбайлас жемқорлықтың алдын алудың рухани-адамгершілік тетіктерін іске қосу.

Дағдылы болу: Құқықтық мәселелер бойынша, қазіргі кезеңде нормаларды қолдану мәселелері бойынша пікірталастар жүргізу; түрлі құжаттарды құқықтық талдау; мүдделер қақтығысы және моральдық таңдау жағдайларын талдай білу; сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті жетілдіру; мүдделер қақтығысы жағдайындағы іс-әрекеттер;

Қызыретті болу: Құқықтық мәселелер бойынша пікірсайыс жүргізуде және құқықтық нормаларды практикада қолдануда; сыбайлас жемқорлықтың пайда болу себептері мен шығу тегі мәселелерінде; сыбайлас жемқорлықтың мәні мен факторлары және оның әртүрлі көріністері мәселелерінде.

Рухани жаңғыру – 5 кредит

Пререквизиттер: Қазақстан Тарихы

Постреквизиттер: Философия

Мазмұны: Пән ұлттық мәдениеттің, дәстүрлер мен әдет-ғұрыптардың проблемаларын жалпы тарихи контексте қамтиды, студенттерге қазақ халқының рухани әлемінің тарихы мен мазмұнын, қазақ халқының мәдени дамуындағы заңдылықтар мен тенденцияларды ашу пәнаралық интеграция, ізгілендіру бағытында тарихты оқытудың университеттік жүйесін жетілдірудің объективті кешіктірілген қажеттіліктерінен туындайды.

Күтілетін нәтижелер:

Білу керек: "Туған жер" арнайы жобасы; Қазақстанның киелі географиясы; Қазіргі қазақ мәдениеті; жүз жетекші оқулықтың аудармасы туралы ақпарат; Қазақстанның Жүз жаңа есімі.

Менгеру керек: Қазақ әліпбиін латын әліпбиіне көшіру туралы ақпаратты меңгеру; әдістемелік материалдар дайындау.

Дағдыларға ие болу: бәсекеге қабілеттілікті дамыту; прагматизм; ұлттық бірегейлікті сақтау; білім культі мен азаматтардың санасының ашықтығын насихаттау.

Құзыретті болу:

Экономика және кәсіпкерлік негіздері-5 кредит

Пререквизиттер: Экономикалық теория

Постреквизиттер: экономикалық дипломатия, Қазіргі жағдайдағы желілік дипломатия

Мазмұны: Пән болашақ мамандардың экономика және нарықтық жағдайда Кәсіпкерлік іс жүргізу туралы білімдерін қалыптастырады. Пәнді зерделеу пәні Кәсіпкерлік іс әдістерін қолдану, қазіргі әлемдегі кәсіпкерліктің даму тенденциясы мен рөлін, Бизнесінің ұйымдастырушылық және қаржылық негіздерін, кәсіпкерлік қызметті мемлекеттік реттеуді ашу, сондай-ақ нарықтық конъюнктураны талдаумен, нарықтық экономиканың жұмыс істеу тетіктерімен танысу болып табылады.

Күтілетін нәтижелер:

Білу керек: кәсіпкерлік қызметтің сәттілігін басқаратын негізгі ингредиенттер; табысты кәсіпкерлікпен жиі бірге жүретін ерекше ойлау тәсілі.

Менгеру керек: кәсіпкерлік қызметпен байланысты ұғымдарды, Дағдылар мен терминологияны білу мен түсінуді көрсету; кәсіпкерлік қызметтегі стандартты және стандартты емес мәселелерді шешуде білім мен сыни түсінуді қолдану; кәсіпкерлік қызмет проблемаларын шешу үшін дұрыс және қажетті пайымдаулар мен қорытындылар жасау үшін ақпаратты бағалау, талдау, түсіндіру және түсіндіру.

Дағдыларға ие болу: кәсіпкерліктің тұжырымдамасы мен процесін түсіну; жаңа бизнес-тұжырымдамалардың өміршеңдігін немесе мүмкіндіктерін анықтау; жаңа бизнес-тұжырымдамалардың табиғатын зерттеу; бизнес-жоспар құру және бизнес-жоспарды сыни талдау қабілеттерін дамыту.

Құзыретті болу:

Экология және тіршілік қауіпсіздігі – 5 кредит

Пререквизиттер: Биология, өзін-өзі тану (мектеп бағдарламасы)

Постреквизиттер: Еңбекті қорғау

Мазмұны: Тәртіп адам өмірінің қауіпсіздігін зиянды, зақымдаушы факторлардан, техногендік және әлеуметтік сипаттан, қорғау қауіптерінен, авариялар, апаттар, дүлей зілзалалар салдарын жою жөніндегі оқиғалардан, қоршаған ортаны қорғау мен табиғатты табиғи пайдаланудан қамтамасыз ету туралы білімді қалыптастырады. Пән келесі мәселелерді зерттейді: қазіргі заманның ғаламдық экологиялық аспектілері, себептері, олардың қалыптасу кезеңдері мен салдары, табиғат пен қоршаған ортаның тұрақты дамуы, қоршаған ортаны қорғау саласындағы халықаралық ынтымақтастық және оның экологиялық дағдарыстың алдын алу және адамзаттың тұрақты дамуын қамтамасыз етудегі рөлі.

Пәннің қысқаша сипаттамасы: экологиялық ойлауды қалыптастыру және төтенше жағдайлардың алдын алу мүмкіндігі, қоршаған ортаның қазіргі жағдайы, табиғи экожүйелер және техносфералар.

Күтілетін нәтижелері:

Білу керек: Табиғат пен қоғамның өзара іс-қимылының негізгі заңдылықтарын; қоршаған орта компоненттерін қорғаудың негізгі тәсілдері мен әдістерін; қоршаған ортаны қорғау саласындағы заңнама негіздерін; тұжырымдамалар, стратегиялар, орнықты даму проблемалары және оларды жаһандық, өңірлік және жергілікті деңгейлерде шешудің практикалық тәсілдері; қоршаған ортаны қорғау жөніндегі заңнама негіздері; қауіпсіз өндірістік процестерді ұйымдастыру қағидаттары;

Менгеру керек: Табиғи ортаның экологиялық жағдайын бағалау; өндірістің қоршаған ортаға техногендік әсерін бағалауды жүргізу;

Дағдылы болу: Экожүйелер мен тұтастай биосфераның құрауыштарын зерттеу; экологиялық-экономикалық жүйелердің тұрақты дамуының оңтайлы жағдайларын анықтау; табиғатты қорғау

міндеттері; қоршаған орта мониторингінің стандартты әдістемелерін меңгеру; қоршаған табиғи ортаның жай-күйін және өндірістің оның құрауыштары мен құрауыштарына техногендік әсер ету дәрежесін бағалау;

Құзыретті болу: Экология және тұрақты даму және қоршаған ортаны қорғау мәселелерінде құзыретті болу; базалық ғылыми-теориялық білімді меңгеру және оларды теориялық және практикалық міндеттерді шешу үшін қолдану.

Ғылыми зерттеулердің негіздері-5 кредит

Пререквизиттер: Жалпы психология бойынша практикум

Постреквизиттер: Ғылыми-психологиялық зерттеуді ұйымдастыру

Мазмұны: Пән ғылыми-зерттеу қызметінің теориялық және әдіснамалық негіздері, ғылыми-зерттеу қызметін орындау ережелері, әр түрлі зерттеу жұмыстарының нәтижелерін рәсімдеу әдістері мен ұсыну тәртібін білу дағдыларын игеру және курстық жұмыс пен дипломдық зерттеуді жазуда, сондай-ақ болашақ кәсіби қызмет үшін осы дағдыларды қолдану туралы жалпы түсініктерді қалыптастырады.

Күтілетін нәтижелер:

Білу керек: ғылымның тарихын, логикасын және әдіснамасын; зерттелетін саладағы зерттеу жұмысын ұйымдастырудың заманауи тәсілдерін; ғылыми қызметтің құрылымын: тактика мен Стратегия мәселелерін; зерттелетін саладағы ғылыми-зерттеу жұмыстарын рәсімдеу ережелері мен стандарттарын; зерттеудің негізгі әдістерін; әртүрлі кезеңдердегі зерттеу қызметін ұйымдастыру заңдылықтарын.

Менгеру керек: өзінің жеке ғылыми-зерттеу қызметін жоспарлау; Зерттеудің мақсаты мен міндеттерін, объектісі мен пәнін, гипотезасын тұжырымдау; зерттеудің қажетті әдістерін таңдау, нақты зерттеудің міндеттеріне сүйене отырып бар әдістерін өзгерту; алынған нәтижелерді өңдеу, қолда бар деректерді ескере отырып, оларды талдау және түсіну; жазбаша ғылыми жұмыстың жоспар-проспектісін жасау.

Дағдыларға ие болу: зерттелетін саланың әдістерін, инновациялық және ғылыми - зерттеу қызметін пайдалану.

Құзыретті болу: зерттелетін саланың проблемалары бойынша ғылыми зерттеулердің нәтижелерін ұйымдастыруда, өткізуде және рәсімдеуде, сондай-ақ өзінің кәсіби мамандануының міндеттерін шешуде.

Психотерапия негіздері - 6 кредит

Пререквизиттер: Медициналық психология, Психологиялық кеңес беру негіздері

Постреквизиттер: Диплом алдындағы практика

Мазмұны: Пән психотерапияның негіздерін, психолог пен психотерапевттің кәсіби қызметінің ерекше формасы ретінде, психотерапияның принциптері мен заңдылықтарын, оның қарым-қатынасы мен оқумен, тәрбиемен, кеңес берумен, тренингпен және басқа да жұмыс түрлерімен қарым-қатынасы мен айырмашылықтарын зерттеуге бағытталған. адамның жеке басының өсуіне, дамуына, түзелуіне және өзгеруіне және адамның өмірлік жағдайына бағытталған мамандықтар.

Күтілетін нәтижелер:

Білу керек: сабақтарда қаралған жеке тұлғаны және адамдар тобын зерттеудің психодиагностикалық әдістемелері; олардың мүмкіндіктері мен шектеулері; эмпирикалық деректерді алу және сипаттау рәсімдері; нәтижелерді ұсынудың, өңдеудің және талдаудың стандартты тәсілдері; психодиагностикадағы кәсіби-этикалық нормалар.

Менгеру керек: психодиагностикалық Әдістеменің психометриялық мәртебесін бағалау; Сабақта қарастырылғандай жеке тұлғаны және адамдар тобын зерттеудің психодиагностикалық әдістерімен жұмыс істеу.

Дағдыларға ие болу: баяндамалармен сөйлеген кезде осы саладағы ақпаратты жинау және талдау.

Құзыретті болу: оқытылған пәндер бойынша ақпаратты практикалық сабақтарда хабарлау, пән тақырыбы бойынша ғылыми және ғылыми-практикалық конференцияларға, семинарларға қатысу; зерттеу хаттамаларын жүргізу.

Арт-терапия негіздері - 6 кредит

Пререквизиттер: Медициналық психология, Психологиялық кеңес беру негіздері

Постреквизиттер: Диплом алдындағы практика

Мазмұны: Пән студенттерді психологияның әртүрлі бағыттары мен қызмет түрлерінде қолданылатын классикалық және заманауи өнер әдістерімен, шығармашылықтың психодиагностикалық және психотерапиялық мүмкіндіктерімен таныстырады

Күтілетін нәтижелер:

Білу керек: арт-терапияны практикалық қызметте қолданудың теориялық және әдіснамалық ерекшеліктері; арт-терапия саласындағы қолданбалы міндеттерді қою ерекшелігі; практикалық арт-терапевтік жұмыстың бағыттары; арт-терапияның диагностикалық мүмкіндіктері.

Менгеру керек: әр түрлі жас-кәсіби топтары бар арт-терапияны қолдану ерекшеліктерін анықтау; практикалық қызметте арт-терапия әдістерін қолдану

Дағдыларға ие болу: арт-терапия бағыттарының әртүрлі әдістерін меңгеру.

Құзыретті болу: білім беру процесінің субъектілерімен топтық және жеке арт-терапиялық жұмысты жүргізуде.

Жарнама психологиясы - 5 кредит

Пререквизиттер: Әлеуметтік психология

Постреквизиттер: Кәсіби іс-әрекеттегі мінез-құлықты реттеудің әлеуметтік-психологиялық механизмі, Ұйымдастыру психологиясы

Мазмұны: Пән жарнаманың тұтынушыларға әлеуметтік-психологиялық әсер ету жүйесін және осындай әсердің психологиялық механизмдерін көрсетеді

Күтілетін нәтижелер:

Білу керек: "жарнама–тұтынушы" жүйесіндегі өзара іс-қимыл рәсіміне қатысушылардың ойлауы, зейіні, есте сақтауы және сенімділігі, жарнама қызметінде қолданылатын тұтынушының санасына психологиялық әсер ету нысаны мен әдістері сияқты психологиялық тетіктердің жұмыс істеу ерекшеліктерін білу.

Менгеру керек: жарнаманың психологиялық құбылысын және оның қазіргі қоғам өміріндегі рөлін түсіндіру, жарнаманы түсінуге психологиялық көзқарасқа қатысты мәселелер бойынша өзінің жеке ұстанымын түсіну және негіздеу.

Дағдыларға ие болу: алынған психологиялық білім негізінде жарнамалық әдістерді модельдеу.

Құзыретті болу: жарнаманы жүзеге асыру үшін психологиялық білімді қолдануда.

Қоғаммен байланыс психологиясы - 5 кредит

Пререквизиттер: Әлеуметтік психология

Постреквизиттер: Кәсіби іс-әрекеттегі мінез-құлықты реттеудің әлеуметтік-психологиялық механизмі, Ұйымдастыру психологиясы

Мазмұны: Пән студенттерге ұйымның нарықтық қызметін басқару жүйесінде қоғаммен байланысты қалыптастырудың теориялық аспектілері мен ұйымдастырушылық - әдістемелік негіздері туралы білім береді. "Қоғамдық қатынастар психологиясы" пәнінің міндеттері – студенттерде қоғаммен байланыстың теориялық негіздері, негізгі принциптері, жоспарлау, ұйымдастыру және өткізу тетіктері туралы тұрақты жүйелі білімді қалыптастыру; студенттерді қоғаммен байланысты іс жүзінде пайдалану және олардың ұйымдардың қызметінде дамуын негіздеу үшін заманауи коммуникативтік және ақпараттық технологияларды қолдануға үйрету

Күтілетін нәтижелер:

Білу керек: қоғамдық қатынастардың және коммуникативті қызметтің басқа түрлерінің мәні, олардың ұқсастығы мен айырмашылығы, қоғам топтарының жіктелуі және олардың жұмыс істеу заңдылықтары, олармен жұмыс істеу алгоритмі.

Менгеру керек: коммерциялық секторда, мемлекеттік құрылымдарда PR-бөлімшелердің жұмысын ұйымдастыру.

Дағдылары бар: әр түрлі саладағы мамандармен жұмыс.

Құзыретті болу: PR қызметін жүзеге асыру үшін психологиялық білімді қолдануда.

Ұйымдастыру психологиясы - 6 кредит

Пререквизиттер: Әлеуметтік психология

Постреквизиттер: Ұйымдардағы психологиялық қызмет

Мазмұны: Пән ұйымдағы психологтың қызметін жүзеге асыру үшін қажетті бакалаврлардың кәсіби құзыреттерін қалыптастыруға бағытталған. Ұйымдастырушылық психология адамзаттың қазіргі заманғы саласына жатады және қазіргі уақытта психолог мамандарды даярлауда ерекше орын алады. Бұл қазіргі жағдайда анықталады адам ресурстарын басқару жүйесін психологиялық қолдау ұйымдардың табысты қызметін қамтамасыз етудің маңызды құралына айналады. Ұйымдастырушылық

психология әлеуметтік психологиямен, саяси психологиямен, еңбек психологиясымен, басқару психологиясымен, акмеологиямен тығыз байланысты

Күтілетін нәтижелер:

Білу керек: ұйым мәселелеріне арналған психологиялық теориялар мен зерттеу әдістерінің мазмұны.

Менгеру керек: ұйымдардың қызметкерлерімен диагностикалық-оңтайландыру жұмыстарын жүргізудің жалпы схемасын дайындауды жүзеге асыру және қолданбалы жағдайда психологтың кәсіби құзыреттілігі мен этикалық нормаларын ескере отырып, ұйымдастырушылық проблемалардың ерекшелігіне сәйкес келетін оны жүзеге асырудың нақты әдістемелік рәсімдерін таңдау.

Дағдыларға ие болу: нақты ұйымдардың қызметкерлеріне тән проблемалардың ерекшелігін анықтауға және диагностика мен оңтайландыру бағытын ұйымдастырушылық-психологиялық зерттеулерді жүргізудің нақты әдістері мен формаларына қол жеткізе отырып, ұйымдастырушылық өзара әрекеттесудің әртүрлі формаларын психологиялық талдау құралдарын қолдану

Құзыретті болу: ұйымдастырушылық және басқарушылық қызметті жүзеге асыру үшін психологиялық білімді қолдануда.

Кәсіби іс-әрекеттегі мінез-құлықты реттеудің әлеуметтік-психологиялық механизмі - 6 кредит

Пререквизиттер: Әлеуметтік психология

Постреквизиттер: Ұйымдардағы психологиялық қызмет

Мазмұны: Пән әсер етудің барлық құралдарын қамтиды-ұсыныс, еліктеу, күшейту, мысал, инфекция; жарнама және насихаттау технологиялары; әлеуметтік технология және әлеуметтік инженерия әдістері мен құралдары; Әлеуметтік жоспарлау және әлеуметтік болжау; басқару психологиясының механизмдері. Психикалық өзін-өзі реттеудің жалпы жүйесіндегі өзін-өзі реттеудің орны, психикалық өзін-өзі реттеудің құрылымдық ерекшеліктері мен механизмдері, сондай-ақ әлеуметтік мінез-құлықты психикалық өзін-өзі реттеу проблемалары бар адамдарды психологиялық сүйемелдеудегі заманауи практикалық психологияның мүмкіндіктері туралы заманауи білімді біріктіретін әлеуметтік мінез-құлықтағы жеке тұлғаның психикалық өзін-өзі реттеу тұжырымдамасына

Күтілетін нәтижелер:

Білу керек: адамның эмоционалды-ерікті реттеу процестері, адамның мінез-құлқына әсер ету құралдарының функционалды сипаттамасы.

Менгеру керек: адам, топ және қоғам мінез-құлқының әлеуметтік аспектілерін жоспарлау, болжау және басқару.

Дағдыларға ие болу: психологтың практикалық іс-әрекетінде білім мен дағдыларды қолдану.

Құзыретті болу: әлеуметтік басқарушылық қызметті жүзеге асыру үшін психологиялық білімді қолдануда

Қауіпсіздік психологиясы - 5 кредит

Пререквизиттер: Экология және тіршілік қауіпсіздігі

Постреквизиттер: Конфликтология негіздері

Мазмұны: Пән студенттерді психологиялық қауіпсіздік негіздерімен, психологиялық қауіптердің қайнар көздері, психологиялық әсерлерге қарсы тұру тәсілдері және әртүрлі сыни жағдайларда психологиялық тұрақтылықты дамыту туралы түсініктермен таныстырады

Күтілетін нәтижелер:

Білу керек: тұлғаның психологиялық қауіпсіздігі ұғымының ерекшелігін анықтайтын заманауи психологиялық тәсілдердің негізгі ережелері.

Менгеру керек: Жеке немесе топтық психологиялық кеңес беруді жүзеге асыру барысында адамның қоғамда оңтайлы бейімделуіне қол жеткізуіне кедергі келтіретін мінез-құлық стратегияларының алдын алу және түзетудің психологиялық әдістерін қолдана білу; кәсіби қарым-қатынас субъектісінің жеке басының дамуына ықпал ететін психологиялық әсер етудің барабар әдістері мен әдістерін қолдана білу; әсер етудің психокоррекциялық әдістерін қолдана отырып, шығармашылық белсенділік пен жеке тиімділікті арттыру мақсатында адамға немесе топқа әлеуметтік-психологиялық әсер ету.

Дағдыларға ие болу: Жеке тұлғаның психологиялық денсаулығын сақтау қабілетін дамыту мақсатында жеке және топтық кеңес беру.

Құзыретті болу: практикалық психологиялық қызметті жүзеге асыру үшін психологиялық білімді қолдануда.

Төтенше жағдайлар психологиясы - 5 кредит

Пререквизиттер: Экология және тіршілік қауіпсіздігі

Постреквизиттер: Конфликтология негіздері

Мазмұны: Пән дағдарыстағы психикалық функцияның ерекшеліктерін зерттеумен, төтенше жағдайларды бастан өткерген немесе бастан өткерген адамның психикалық жағдайын диагностикалаумен байланысты

Күтілетін нәтижелер:

Білуі керек: экстремалды жағдайлар мен күйлер психологиясының негізгі теориялық және әдіснамалық мәселелері; адамның бейімделуінің психологиялық механизмдері, психологиялық тұрақтылық факторлары; диагностиканың әдіснамалық принциптері жаракаттан кейінгі стресстік бұзылулар; экстремалды жағдайларда психологиялық араласудың негізгі принциптері және стресске байланысты бұзылулары бар адамдарға психологиялық көмек көрсету туралы түсініктері болуы.

Менгеру керек: экстремалды жағдайлар мен күйлердің психологиясы саласындағы арнайы терминдермен барабар жұмыс істеу, экстремалды жағдайлардың әртүрлі түрлерін, осы жағдайлардағы адамдардың мінез-құлқын және белгілі бір экстремалды факторлардың адамға әсер етуінің ықтимал салдарын шарлау.

Дағдыларға ие болу: экстремалды жағдайлардың салдарымен диагностикалық тексеру және психокоррекциялық (психотерапиялық) жұмыс бағдарламаларын құру.

Құзыретті болу: практикалық психологиялық қызметті жүзеге асыру үшін психологиялық білімді қолдануда.

Басқару психологиясы - 6 кредит

Пререквизиттер: Әлеуметтік психология Заманауи тұлға теориялары, Конфликтология негіздері

Постреквизиттер: Ұйымдардағы психологиялық қызмет

Мазмұны: Пән ұйымдағы адамның мінез-құлқының психологиялық ерекшеліктері, басқару жүйелерінің жұмыс істеу заңдылықтары туралы бұрын алынған психологиялық білім мен идеяларды тереңдетуге және кеңейтуге мүмкіндік береді

Күтілетін нәтижелер:

Білуі керек: мекеменің білім беру ортасына сараптама жүргізу және мекеменің әкімшілік даму ресурстарын анықтау, білім берудегі инновациялық процестерді басқару субъектілерінің ерекшеліктерін және басшының инновациялық диспозициясының құрылымын анықтаудағы басқару психологиясының қазіргі тенденцияларының мазмұнын білу.

Менгеру керек: мекеменің білім беру ортасына сараптама жүргізу және мекемені дамытудың әкімшілік ресурстарын анықтау, білім берудегі инновациялық процестерді басқару субъектілерінің ерекшеліктерін және кәсіби өзара әрекеттесу стилін жақсарту бойынша білім беру процесінің барлық субъектілеріне ұсыныстар әзірлеу үшін басшының инновациялық диспозициясының құрылымын іс жүзінде қолдану.

Дағдылары болуы керек: мекеменің білім беру ортасына сараптама жүргізу және мекеменің әкімшілік даму ресурстарын анықтау, білім беру процесінің барлық субъектілеріне кәсіби өзара әрекеттесу стилін жақсарту бойынша ұсыныстар әзірлеу.

Құзыретті болу: басқару қызметін жүзеге асыру үшін психологиялық білімді қолдануда.

Ұйымдағы қызметкерді диагностикалау мен бағалау - 6 кредит

Пререквизиттер: Әлеуметтік психология Заманауи тұлға теориялары, Конфликтология негіздері

Постреквизиттер: Ұйымдардағы психологиялық қызмет

Мазмұны: Пән студенттерде ұйымдастырушылық психологтың қызмет нормаларының жүйесін (оның мақсаттары, құралдары, нәтижелері және типтік қателіктері), оны жоспарлау логикасын, осы қызметті жүзеге асыруға әсер ететін факторларды, бағалау критерийлерін, даму мүмкіндіктерін түсінуге бағытталған курс болып табылады

Күтілетін нәтижелер:

Білуі керек: зерттеушінің тұжырымдамалық аппараты; жүйе ұғымы, жүйелік тәсілдің негізгі принциптері; басқару жүйелерін зерттеу процесін жоспарлау және ұйымдастыру негіздері; Басқару жүйесінің тиімділігін есептеу.

Менгеру керек: басқару жүйелерін зерттеу әдістерін қолдану; жүйелердің мақсаттарын қалыптастыру және (немесе) тұжырымдау және оларды жетілдіру жолдарын анықтау; зерттеу мақсаттарына қол жеткізу мүмкіндіктері мен жолдарын талдау; басқару жүйелерінің экономикалық тиімділігін есептеуді жүргізу; басқару жүйелерін ғылыми негізделген таңдауды жүргізу.

Дағдыларға ие болу: аналитикалық қызмет; ойлау мәдениеті, ақпаратты сыни қабылдау қабілеті; практикалық дағдыларды игеру: психологиялық әдебиеттермен өзіндік жұмыс

Құзыретті болу: HR қызметін жүзеге асыру үшін психологиялық білімді қолдануда.

Девиантты мінез-құлық психологиясы - 6 кредит

Пререквизиттер: Медициналық психология

Постреквизиттер: Клиникалық психология, Патопсихология

Мазмұны: Пән студенттерде тұлғаның девиантты мінез-құлқының қазіргі жағдайы туралы ғылыми негізделген, біртұтас идеяларды қалыптастыруға, балалар мен жасөспірімдердің девиантты мінез-құлқының себептері мен бастауларын жарықтандыруға, студенттерді қиын балалармен және жасөспірімдермен жұмыс кезінде қазіргі жағдайда туындайтын практикалық мәселелерді шешуге дайындауға арналған. Девиантты мінез - құлық психологиясы-зерттеу пәні девиантты мінез-құлқы бар адамдардың психологиясы болып табылатын ғылыми пән, яғни психикалық процестері туындаған қиындықтарды жеңу және өмірлік мәселелерді шешу үшін психологиялық ресурстардың жетіспеушілігімен сипатталатын адамдар

Күтілетін нәтижелер:

Білуі керек: девиантологияның негізгі ұғымдары: девиантты, делинквентті, өзін-өзі бұзатын мінез-құлық, тұлғаның қалыптан тыс дамуы және т. б.; девиантты мінез-құлқтың антропологиялық, психологиялық, әлеуметтанулық теориялары; профилактикалық педагогиканың мәні, мазмұны мен құрылымы; принциптері, негізгі категориялары, бұзылу механизмдері, психикалық процестердің ерекшеліктері, мінез-құлқында ауытқулары бар балаларды тәрбиелеу мен оқытудың ерекшеліктері; негізгі принциптері девиантты мінез-құлқты түзету және алдын-алу тәсілдері. заманауи оқыту жағдайында өткізудегі ауытқулары бар балаларға жеке көзқарастың ерекшеліктері

Менгеру керек: ауытқулардың әртүрлі түрлері мен нысандарын сипаттау; ауытқулардың Әлеуметтік және әлеуметтік-психологиялық себептерін, факторлары мен тетіктерін бөліп көрсету; - өзінің оқу қызметін жобалау және ұйымдастыру, алдын алу педагогикасының қойылатын талаптары мен өзіндік білім беру қажеттіліктерін негізге ала отырып, бағдарламаны игеру траекториясын айқындау; девиантты мінез-құлқтың алдын алу мәселелері бойынша ақпаратты кешенді іздеу, талдау және жүйелеу дағдыларын қолдану, ақпаратты алу үшін оқу, ғылыми психологиялық-педагогикалық және анықтамалық әдебиеттерді, мерзімді баспасөз материалдарын және ғаламдық Интернет желісін пайдалану; дәлелді, логикалық, ауызша және жазбаша нысандарда ауытқулардың алдын алу мәселелері бойынша өз ұстанымын дұрыс және анық білдіру (Білім көрсету), оның ішінде пікірталас, пікірталас, рөлдік және іскерлік ойындар, презентация, эссе дайындау, Аннотация, басқа да проблемалық және шығармашылық тапсырмаларды орындау барысында.

Дағдылары болуы керек: балалардың мінез-құлқындағы бұзушылықтарды тану саласында; осындай балаларға психологиялық-педагогикалық көмекті ұйымдастыру мәселелері; мінез-құлқы бұзылған балаларды тәрбиелеу мен оқытудың үздік тәжірибесі туралы мәліметтер жиынтығы.

Құзыретті болу: практикалық психологиялық қызметті жүзеге асыру үшін психологиялық білімді қолдануда.

Тәуелділік психологиясы - 6 кредит

Пререквизиттер: Медициналық психология

Постреквизиттер: Клиникалық психология, Патопсихология

Мазмұны: "Тәуелділік психологиясы" пәні — олардың қалыптасу, даму, диагностика, алдын алу, емдеу және оңалту механизмдерін зерттейтін химиялық және химиялық емес тәуелділіктер туралы ғылым. Қазіргі уақытта сабақтас пәндерде (психология, психотерапия, биомедициналық этика және т.б.) жаңа білімді тарту арқылы наркология шекараларын кеңейтуді талап ететін тәуелділік (тәуелді) мінез-құлқы бар пациенттер саны едәуір артып келеді. "Тәуелділік психологиясы" пәнін игерудің мақсаты студенттерді психология, физиология, психотерапия, медицина салаларындағы теориялық білім жүйесімен қамтамасыз ету; студенттердің аддиктология саласындағы түсініктерін қалыптастыруға жәрдемдесу болып табылады

Күтілетін нәтижелер:

Білуі керек: тәуелді мінез-құлқы бар науқастармен жұмыс кезінде диагностикалық мәселелерді шешуге мүмкіндік беретін психологиялық және клиникалық технологиялар.

Менгеру керек: тәуелділік бұзылыстарындағы психиканың әртүрлі компоненттерінің даму деңгейі мен жұмысының өзгеруі мен динамикасын анықтау және болжау, клиникалық диагностикалық сұхбат жүргізу, тәуелділіктің психодинамикасын анықтау, дифференциалды клиникалық-психологиялық диагнозды және терапия жоспарын негіздеу.

Дағдылары болуы керек: диагностика, алдын алу, сараптама, тәуелділік бұзылыстарын түзету, психикалық процестердің сипаттамалары, жеке адамдар мен топтардың әртүрлі әрекеттері.

Құзыретті болу: практикалық психологиялық қызметті жүзеге асыру үшін психологиялық білімді қолдануда.

Эмоциялық және стресстік тәуелділіктердің психологиясы - 5 кредит

Пререквизиттер: Конфликтология негіздері

Постреквизиттер: Технологиялық әлеуметтік-психологиялық тренинг

Мазмұны: Пән стресс туралы ғылымға негізделген негізгі ұғымдарды қалыптастырады, стресстің әр түрлі формаларын, стресс деңгейін бағалаудың заманауи әдістерін зерттейді және өзін-өзі реттеу дағдыларын қалыптастыруға ықпал етеді

Күтілетін нәтижелер:

Білуі керек: эмоциялар мен стресстің теориялық психологиялық және психофизиологиялық тұжырымдамалары, стресс түрлері мен эмоциялар, стресстік реакцияның даму кезеңдері, мінез-құлықты жеңу стратегиясының технологиясы.

Менгеру керек: психикалық процестердің, психологиялық жағдайлардың, стресстегі эмоционалды-жеке саланың өзгеруін анықтау және сипаттау; клиникалар, медициналық орталықтар базасында нақты жұмыс барысында практикалық және диагностикалық дағдылар кешенін қолдану.

Дағдыларға ие болу: стресстік (эмоционалды) күйдегі клиентпен психодиагностикалық әңгімелесу жүргізу, стресске реакцияларды және стресске бейімделмеген күтудің салдарын түзету бойынша ұсыныстар жасау.

Құзыретті болу: практикалық психологиялық қызметті жүзеге асыру үшін психологиялық білімді қолдануда.

Ойлау психологиясы - 5 кредит

Пререквизиттер: Конфликтология негіздері

Постреквизиттер: Технологиялық әлеуметтік-психологиялық тренинг

Мазмұны: Пән басқа танымдық процестермен салыстырғанда ойлаудың функциялары мен ерекшеліктерін, ойлауды зерттеудің негізгі тәсілдерін, ойлау психологиясын зерттеуде қолданылатын әдіснамалар мен әдістерді, осы зерттеулерде алынған негізгі нәтижелер мен қорытындыларды қарастырады

Күтілетін нәтижелер:

Білуі керек: когнитивті процесс, ойлау теориясы, зерттеу мінез-құлқын, интеллект, шығармашылықты салыстыру мен талдаудың негізгі тәсілдері ретінде ойлауды және ойлау ерекшелігін анықтау.

Менгеру керек: Белгілі бір ойлау теориясы аясында жасалған зерттеулерді ажырата білу, белгіленген критерийлер бойынша күрделі мәселелерді талдау.

Дағдыларға ие болу: ойлау түрлерін, операцияларын және процестерін, сөйлеу функциялары мен түрлерін ажырату.

Құзыретті болу: практикалық психологиялық қызметті жүзеге асыру үшін психологиялық білімді қолдануда.

Клиникалық психология-4 кредит

Пререквизиттер: Медициналық психология, девиантты мінез-құлық психологиясы

Постреквизиттер: ұйымдардағы психологиялық қызмет

Мазмұны: Пән клиникалық психологияның теориясы, әдіснамасы мен практикасы бойынша білімді игеруге ықпал етеді, адамның бейімделу ресурстарын арттыруда, денсаулықты сақтауда, ауруларды жеңуде, диагностикада, түзетуде және оңалтуда клиникалық психологияның мүмкіндіктерін зерттейді

Күтілетін нәтижелер:

Білуі керек: клиникалық (медициналық) психологияның пәні, міндеттері және пәнаралық байланыстары, психологиялық ғылымның саласы ретінде клиникалық (медициналық) психологияның қалыптасу тарихы, кәсіп ретінде медициналық психология, клиникалық (медициналық) психологияның негізгі бөлімдері.

Менгеру керек: негізгі (іргелі) медициналық ұғымдарды басшылыққа алу: этиология, патогенез және саногенез, симптом, синдром, клиникалық диагноз, функционалды (көп өлшемді немесе көп осьті) диагноз.

Дағдылары болуы керек: психологиялық тексеру жүргізуге, нозологиялық және жас ерекшеліктерін ескере отырып, сондай-ақ медициналық-психологиялық сараптама міндеттеріне байланысты сұхбат жүргізуге мүмкіндік беретін; психикалық функцияларды, процестер мен жағдайларды: қабылдауды, зейінді, есте сақтауды, ойлауды, интеллектті, эмоционалдық-еріктік саланы, темпераментті, мінезді, тұлғаны эксперименталды-психологиялық зерттеу жүргізуге, мотивациялық сипаттамалар мен қажеттіліктер, өзін-өзі тану және тұлғааралық қатынастар.

Құзыретті болу: практикалық психологиялық қызметті жүзеге асыру үшін психологиялық білімді қолдануда.

Патопсихологтар мен-4 кредит

Пререквизиттер: Медициналық психология, девиантты мінез-құлық психологиясы

Постреквизиттер: ұйымдардағы психологиялық қызмет

Мазмұны: Пән студенттерде патопсихологиялық синдромдар, психикалық бұзылулардың психологиялық механизмдері және психикалық бұзылуларды түзету және оңалту мүмкіндіктері туралы түсініктерді қалыптастырады

Күтілетін нәтижелер:

Білуі керек: Патопсихология ұғымдары, оның пәні, міндеттері, психология, Психиатрия және басқа да байланысты білім салалары үшін іргелі және қолданбалы маңызы туралы; патопсихологтың практикалық және ғылыми-зерттеу қызметінің бағыттары туралы; психопатологиялық және патопсихологиялық синдромдар туралы.

Менгеру керек: шекаралық жүйке-психикалық, тұлғалық бұзылулар, психикалық аурулар және мінез-құлық бұзылыстары кезіндегі психикалық процестердің, психологиялық күйлердің, эмоционалдық-тұлғалық саланың өзгерістері мен бұзылыстарын анықтау және сипаттау; клиникалар, медициналық орталықтар базасындағы нақты жұмыс процесінде практикалық диагностикалық дағдылар кешенін қолдану.

Дағдылары болуы керек: кәсіптік әдістемелерді пайдалана отырып, таным саласы мен тұлғаға патопсихологиялық зерттеу жүргізу; қойылған міндетке сәйкес алынған нәтижелерді талдау және сипаттау; зерттеу хаттамалары, пациентпен әңгімелесу, ауру тарихынан үзінді көшірмелер және басқа да құжаттар негізінде қорытындылар жасау.

Құзыретті болу: практикалық психологиялық қызметті жүзеге асыру үшін психологиялық білімді қолдануда.